

СУЧАСНА БУХГАЛТЕРСЬКО-ЗВІТНА СИСТЕМА ЯК КОМУНІКАТИВНЕ ПОЛЕ ДЛЯ ЗОВНІШНІХ КОРИСТУВАЧІВ

MODERN ACCOUNTING AND REPORTING SYSTEM AS A COMMUNICATION PLATFORM FOR EXTERNAL USERS

Стаття присвячена дослідженню сучасної бухгалтерсько-звітної системи як ефективного комунікативного поля для взаємодії підприємств із зовнішніми користувачами інформації. Мета дослідження – визначити роль, значення та функціональні особливості сучасної бухгалтерсько-звітної системи у процесі комунікації з зовнішніми зацікавленими сторонами, враховуючи трансформації економічного середовища та інформаційних запитів. Сучасна бухгалтерсько-звітна система виступає не лише інструментом обліку, а й комунікативною платформою, яка забезпечує ефективну інформаційну взаємодію між підприємством і зовнішніми користувачами. Кожен із видів звітності виконує специфічну функцію: фінансова звітність – основа для оцінки фінансового стану підприємства; податкова – інструмент податкового контролю; статистична – база для макроекономічного моніторингу; нефінансова – засіб оцінки соціальної та екологічної відповідальності; аудиторські висновки – підтвердження достовірності поданої інформації. Практичне значення дослідження полягає у можливості використання його результатів для удосконалення системи зовнішньої комунікації підприємств на основі звітної інформації.

Ключові слова: бухгалтерська звітність, зовнішні користувачі, комунікативне поле, фінансова інформація.

The article focuses on the study of the modern accounting and reporting system as an effective communication platform that enables interaction between enterprises and external information users. The purpose of the research is to define the role, significance, and functional features of the modern accounting and reporting system in the communication process with external stakeholders, taking into account transformations in the economic environment and the evolution of information demands. The study employed general scientific methods of cognition: analysis and synthesis; induction and deduction; comparison; a systems approach; and generalization. The findings demonstrate that the modern accounting and reporting system functions not only as a tool for record-keeping but also as a communication platform that facilitates efficient information exchange between a company and external users. It is shown that such a system meets stakeholders' information needs through systematic, standardized, and transparent data disclosure, achieved through international reporting unification, digital technologies implementation, and regular publication of financial and non-financial information. This creates a foundation for building trust in the company among investors, creditors, clients, public authorities, and the academic community, while also supporting informed managerial and strategic decision-making. The study identifies key types of reporting information that serve as the basis for decision-making by external users, namely financial, tax, statistical, non-financial reports, and audit opinions. Each type of reporting is found to fulfill a specific function: financial reporting serves as the basis for assessing a company's financial position; tax reporting is a tool for tax control; statistical reporting supports macroeconomic monitoring; non-financial reporting enables evaluation of social and environmental responsibility; and audit opinions confirm the reliability of disclosed information. The practical value of the research lies in its potential to improve the external communication system of enterprises based on reporting information.

Key words: financial reporting, external users, communication platform, financial information.

УДК 657.37:004.738.5

DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.92-11>

Плекан М.В.

к.е.н., доцент, доцент кафедри
обліку та аналізу,
Національний університет
«Львівська політехніка»

Возняк Р.-Я.А.

аспірант кафедри обліку та аналізу,
Національний університет
«Львівська політехніка»

Plekan Mariia

Lviv Polytechnic National University
Vozniak Rostyslav-Yaroslav
Lviv Polytechnic National University

Постановка проблеми. В умовах поглиблення інтеграції України у світову економіку, а також зростаючої конкуренції на внутрішньому та міжнародному ринках, значно зростає роль якісної, прозорої та стандартизованої інформації про фінансово-господарську діяльність суб'єктів господарювання. Одним із ключових факторів успішного функціонування українських підприємств стає сучасна бухгалтерсько-звітна система, що не лише забезпечує внутрішні потреби управління, але й формує важливе інформаційне середовище для зовнішніх користувачів, серед яких інвестори, кредитори та органи державного регулювання.

Актуальність цієї теми для України підсилюється необхідністю залучення іноземних інвестицій, ефективного кредитування вітчизняних підприємств, а також підвищення прозорості ведення бізнесу у зв'язку з вимогами європейських

інтеграційних процесів. У цьому контексті впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності, а також удосконалення національної системи бухгалтерського обліку є одним із ключових кроків для покращення інвестиційного клімату країни, стабілізації фінансової системи та економічного розвитку загалом.

Окрім економічних факторів, важливість дослідження сучасної бухгалтерсько-звітної системи полягає також у забезпеченні суспільної довіри та підтримці позитивного іміджу вітчизняних підприємств. Прозорість фінансово-економічної інформації, її доступність та зрозумілість для зовнішніх користувачів стає необхідною умовою формування сприятливого бізнес-середовища, що, у свою чергу, створює передумови для сталого економічного зростання України в умовах глобалізації.

Аналіз останніх наукових досліджень та публікацій. Питання функціонування сучасної бухгалтерсько-звітної системи як комунікативного поля для зовнішніх користувачів є достатньо досліджене як у вітчизняній, так і в зарубіжній науковій літературі. Значний внесок у розвиток цієї тематики зробила Т.Г. Камінська та О.М. Костенко [2], які звернули увагу на гармонізацію фінансової звітності в контексті її інформаційної ролі. Ці автори розглядають звітність не лише як засіб контролю, а як інструмент ефективної комунікації між підприємством та зовнішніми користувачами. У роботі С. Коваленка [3] увага приділяється специфіці звітності малих підприємств, що важливо з огляду на адаптивність інформаційних потоків до потреб конкретних користувачів. В.М. Краєвський [4] підходить до теми з історико-концептуальної точки зору, окреслюючи еволюцію облікових систем та формування комунікативного підґрунтя сучасної звітності. Тим часом О.О. Слісаренко [5] класифікує користувачів фінансової звітності та визначає їхні інформаційні запити, що є ключовим для розуміння взаємодії у межах комунікативного поля. Цікаві акценти у своєму дослідженні розставляє М.В. Яцко [6], який розглядає механізми оприлюднення звітності та доступність інформації для користувачів без прямого фінансового інтересу, наголошуючи на прозорості та відкритості як основі довіри до системи.

Серед зарубіжних дослідників важливими є праці N. Feleagă та L. Malciu [7], які проводять межу між доброю та маніпулятивною звітністю, розкриваючи значення облікової політики у формуванні репутації компанії. E. Hlaciuc, C. Mihăciuc та A. Apetri [8] аналізують комунікацію через фінансові звіти в контексті міжнародних стандартів, тоді як C. Iacob [9] наголошує на важливості системного підходу до побудови інформаційного середовища підприємства. D.N. Lezeu [10] вивчає аналітичну сторону звітності, підкреслюючи її значення для стратегічного прийняття рішень зовнішніми користувачами.

Методологічною основою дослідження є системний підхід до аналізу бухгалтерсько-звітної системи як складного комунікативного утворення, що функціонує у взаємодії з зовнішніми користувачами інформації. У процесі дослідження застосовано загальнонаукові методи пізнання, зокрема аналіз і синтез – для виокремлення основних складових звітної інформації та встановлення їх зв'язку з інформаційними потребами користувачів; індукцію та дедукцію – для формування узагальнень щодо значення бухгалтерської звітності у комунікативному процесі; методи порівняння та узагальнення – для оцінки ролі міжнародних стандартів звітності та цифрових технологій у підвищенні якості інформаційного забезпечення; а також контент-аналіз нормативно-правових документів

і наукових джерел – для обґрунтування сучасних тенденцій розвитку обліково-звітної системи в Україні.

Постановка завдання. Мета статті – визначення ролі та значення сучасної бухгалтерсько-звітної системи як комунікативного поля взаємодії підприємств із зовнішніми користувачами інформації. Для досягнення поставленої мети визначено такі завдання: охарактеризувати зовнішніх користувачів бухгалтерсько-звітної інформації та їх інформаційні потреби; виокремити види обліково-звітної інформації, що формують основу комунікації з зовнішніми зацікавленими сторонами; розкрити особливості та переваги сучасної бухгалтерсько-звітної системи як комунікативного поля у контексті української економіки.

Виклад основного матеріалу дослідження. Бухгалтерсько-звітна система є ключовим елементом у забезпеченні прозорості, достовірності та ефективного функціонування фінансово-економічної діяльності суб'єктів господарювання. У контексті глобалізації та зростання інформаційної значущості вона перетворюється на головний інструмент комунікації між підприємствами та зовнішніми користувачами, до яких відносяться інвестори, кредитори, покупці та органи державного управління [7] (табл. 1).

Обліково-звітна система орієнтована не на окрему категорію користувачів, а на широке коло зацікавлених сторін, для чого й була розроблена Комітетом з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (IASB) Облікова рамка [7], "The Framework for the Preparation and Presentation of Financial Statements". Цей документ, опублікований у липні 1989 року, став важливим кроком у розвитку концептуальних основ фінансової звітності. Згідно з цією рамкою, *основна мета фінансових звітів* полягає у наданні інформації, що дозволяє передбачати фінансовий стан, результати діяльності та перспективи розвитку економічної одиниці [7]. Перший розділ Облікової рамки, під назвою «Мета фінансових звітів», визначає, що фінансові звіти створюються для задоволення потреб широкого кола користувачів, надаючи їм релевантну інформацію для прийняття обґрунтованих економічних рішень [7]. Доповнюючи, Iacob C. зазначає, що основна мета фінансових звітів впливає з того, що економічні рішення, які приймають користувачі фінансових звітів, вимагають аналізу здатності промислової одиниці забезпечувати грошові виплати своїм працівникам, постачальникам, кредиторам, погашати позики та здійснювати виплати своїм власникам [9].

Важливою характеристикою сучасної бухгалтерсько-звітної системи як комунікативного поля є її відповідність міжнародним стандартам фінансової звітності (МСФЗ), що забезпечує однакове трактування фінансових показників різними

Зовнішні користувачі бухгалтерської звітності

Користувачі	Інформація
Інвестори, власники	Придбання, продаж і володіння цінними паперами; участь у капіталі підприємства; оцінка якості управління, адекватності доходу та ступеню ризику зроблених інвестицій, оцінка перспектив виплати дивідендів; визначення суми дивідендів, що підлягають розподілу
Банки, постачальники й інші кредитори	Забезпечення зобов'язань підприємства; оцінка здатності підприємства своєчасно виконувати свої зобов'язання (погашення кредитів і сплати відсотків)
Замовники (покупці)	Оцінка можливостей підприємств до своєчасного виконання своїх зобов'язань, оцінка тривалості функціонування підприємства
Органи державного управління (статистичні органи, службовці, органи оподаткування)	Формування макроекономічних показників, статистичні повідомлення, оподаткування, оцінка стабільності і рентабельності діяльності підприємства з метою визначення перспективи своєї зайнятості, отримання фінансових та інших пільг і виплат від підприємства
Науковці	Аналіз та оцінка загальних тенденцій фінансово-економічного стану конкретно-досліджуваних підприємств, певних галузей народного господарства та економічних процесів в цілому

Джерело: систематизовано автором на основі дослідження О.О. Слісаренко [5]

зовнішніми користувачами незалежно від країни походження та специфіки галузі діяльності підприємства. Також у системі бухгалтерського обліку активізуються цифрові технології, зокрема системи електронного документообігу, блокчейн-технології, хмарні обчислення, що сприяє підвищенню рівня довіри до звітних даних і забезпечує оперативність та прозорість комунікацій.

Міжнародний комітет зі стандартів бухгалтерського обліку (IASB), який став Міжнародною радою зі стандартів бухгалтерського обліку (IASB) в результаті стратегії в області обліку та управлінської реформи, зазначає, що інформація, міститься в щорічних фінансових звітах (узагальнюючих документах), має наступні цілі:

- перевірка адміністрування бізнесу;
- визначення здатності промислової одиниці виплачувати учасникам діяльності;
- оцінка гарантій, наданих промисловою одиницею;
- встановлення періоду для інвестування коштів;
- врегулювання дивідендів;
- визначення економічної, комерційної та фінансової політики;
- встановлення добробуту промислової одиниці (однієї країни) і прийняття рішень щодо використання та розподілу національних ресурсів.

Як оцінює Рада IASB, майже всі бенефіціари приймають економічні рішення з метою:

- вирішити, коли купувати, утримувати чи продавати грошові інвестиції;
- оцінити відповідальність або управлінське керування;
- оцінити здатність промислової одиниці виплачувати і надавати інші вигоди своїм працівникам;
- оцінити гарантії за кредити, надані промисловій одиниці;

- визначити податкову політику;
- визначити прибуток та дивіденди, які можуть бути розподілені;
- розробити та використовувати інформацію про національний дохід;
- регулювати діяльність промислової одиниці [8].

Узагальнюючи, можна сказати, що цілі щорічних фінансових звітів залежать від потреб користувачів, і ці цілі можуть бути узагальнені у трьох категоріях:

1. Цілі, що стосуються прийняття економічних рішень. Таким чином, економічні рішення, які приймають бенефіціари фінансових звітів, вимагають аналізу здатності промислової одиниці генерувати готівку або її еквіваленти, періоду і безпеки її генерації.

2. Цілі, що стосуються введення звіту для оцінки майбутніх грошових потоків. Згідно з цими цілями, інформація про досягнення промислової одиниці корисна для прогнозування її здатності генерувати грошові потоки, використовуючи наявні ресурси, та для висловлення суджень про ефективність використання промисловою одиницею нових ресурсів.

3. Інформаційні цілі щодо фінансового звіту промислової одиниці, її досягнень, боргів, платоспроможності, фінансової ліквідності, придатності та гнучкості.

4. Окрім практичного значення для прийняття управлінських та інвестиційних рішень, фінансова звітність підприємств також виступає важливим об'єктом дослідження для наукових цілей. Вона слугує джерелом емпіричних даних для вивчення економічних тенденцій, фінансової стійкості, ефективності управління ресурсами та впливу зовнішніх факторів на господарську діяльність.

Науковці широко використовують інформацію з оприлюдненої звітності як у макроекономічних, так і в мікроекономічних дослідженнях, оскільки ці

дані є стандартизованими, публічними та дають змогу проводити аналіз у динаміці, порівнювати підприємства між собою, виявляти закономірності й формувати обґрунтовані теоретичні висновки. Інформація з фінансового та управлінського обліку, а також аналіз цієї інформації, доступні користувачам через системи розкриття інформації у процесі оприлюднення. Практичний аспект розкриття звітності завжди був важливим джерелом інформації, який є фундаментом для відкриттів істинного фінансового стану будь-якої компанії незалежно від сфери діяльності чи розміру [6].

Оприлюднення основних фінансових показників дозволяє постійно обмінюватися інформацією між учасниками, сприяючи створенню інформаційного середовища, яке адекватно відповідає потребам користувачів у сучасному соціально-економічному контексті. Проте, задоволення всіх потреб користувачів неможливе через їхню різноманітність і наявність ризиків навіть у найнадійніших інформаційних системах [6].

На думку Hlaciuc E., Mihalciuc C., Apetri A. [8], якість щорічної бухгалтерсько-звітної системи значною мірою визначається її здатністю задовольнити інформаційні потреби зовнішніх користувачів, особливо інвесторів та кредиторів. Розглянемо як сучасна бухгалтерсько-звітна система здатна задовольняти інформаційні потреби зовнішніх користувачів у табл. 2.

Варто також відзначити, що підприємства, що становлять суспільний інтерес, зобов'язані формувати фінансову звітність відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) [2].

Зазначимо також, що фінансова звітність не призначена для користувачів, які не мають фінансового інтересу або їх чітко не визначено [6].

Що стосується бухгалтерської інформації, найрепрезентативнішим є фінансова звітність. Через фінансові звіти розкривається інформація про фінансовий стан, результати та грошові потоки промислової одиниці, інформація, яка має бути корисною для широкого кола користувачів для прийняття їхніх економічних рішень [7].

В Україні підприємства подають низку обов'язкових форм фінансової звітності, серед яких ключовими є Форма №1 «Баланс» та Форма №2 «Звіт про фінансові результати», що є обов'язковими для всіх суб'єктів господарювання незалежно від їхньої організаційно-правової форми. Залежно від розміру підприємства, виду економічної діяльності та системи оподаткування, ці форми можуть подаватися у повному або скороченому вигляді, відповідно до вимог національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку. Окрім цього, великі підприємства та підприємства, що мають публічний інтерес, зобов'язані подавати додаткові форми звітності, такі як Форма №3 «Звіт про рух грошових коштів», Форма №4 «Звіт про власний капітал» та Форма №5 «Примітки до річної фінансової звітності», які деталізують окремі аспекти фінансового стану та результатів діяльності суб'єкта господарювання [1].

На практиці, щорічні фінансові звіти представляють початок і закінчення бухгалтерського циклу, забезпечуючи портфель інформації, що є корельованою та перевіреною, яка виражає всі сторони економічних відносин [8].

Інформацію про бізнес можна отримати як з фінансових даних, так і з типу звітності. Зокрема, на сьогоднішній день для цілей бухгалтерського обліку господарюючі суб'єкти поділяються на категорії відповідно до статті 55 Господарського

Таблиця 2

**Види інформаційних потреби зовнішніх користувачів,
що задовольняються бухгалтерсько-звітною системою**

Види обліково-звітної інформації	Інформаційні потреби	Зовнішні користувачі
Фінансова звітність (баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал)	Оцінка фінансового стану, прибутковості, платоспроможності, ліквідності та фінансової стабільності підприємства	Інвестори, кредитори, контрагенти, державні органи
Податкова звітність (податкові декларації, розрахунки податкових зобов'язань)	Контроль своєчасності та повноти сплати податків і зборів	Податкові органи, інші контролюючі установи
Статистична звітність (галузеві та економічні показники діяльності підприємств)	Збір, узагальнення, аналіз економічних показників для прийняття управлінських рішень на державному рівні, економічний моніторинг	Органи державної статистики, міністерства, галузеві асоціації
Нефінансова звітність (звіт про сталий розвиток, екологічна звітність, звіт про соціальну відповідальність)	Оцінка екологічних, соціальних аспектів діяльності, відповідності стандартам соціальної відповідальності та екологічної безпеки	Громадськість, екологічні організації, інвестори, міжнародні партнери
Аудиторські висновки та інша супровідна інформація щодо достовірності звітних даних	Перевірка прозорості, достовірності та відповідності звітних даних чинному законодавству та міжнародним стандартам	Інвестори, кредитори, державні контролюючі органи, потенційні партнери

Джерело: систематизовано авторами

кодексу України. Такий юридичний поділ ґрунтується виключно на кількості працівників та обсязі річного доходу [2].

Підприємство може бути віднесене до певної групи – мікропідприємства, малого, середнього чи великого – за умови, що на дату складання річної фінансової звітності за попередній рік воно відповідає щонайменше двом із трьох згаданих критеріїв. Суб'єкти малого підприємництва, які подають форми фінансової звітності №1-м та №2-м, включають малі підприємства, що не належать до мікропідприємств і при цьому демонструють на дату складання звітності відповідність принаймні двом з таких параметрів: середня кількість працівників – від 10 до 50 осіб, балансова вартість активів – у межах від 350 000 до 4 000 000 євро, а чистий дохід – від 700 000 до 8 000 000 євро [3].

Водночас у бухгалтерському обліку класифікація підприємств може включати три ключові критерії: балансову вартість активів, чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), а також середню кількість працівників [2].

До основної інформації, яка є об'єктом дослідження відносяться дані про національне багатство та його структуру. Сюди включаються основні засоби й нематеріальні активи, які становлять його суттєву частину. Чиста вартість капіталу вираховується як різниця між загальним обсягом фінансових і нефінансових активів та сумою фінансових зобов'язань. При цьому обсяги нефінансових активів визначаються на підставі Балансу активів і зобов'язань [4].

Опублікована інформація у щорічних фінансових звітах також має забезпечувати [8]:

- визначення чистого стану грошових потоків або особистих грошових коштів;
- встановлення чистого економічно-фінансового результату, отриманих грошових коштів;
- надання деяких інформаційних даних про деталі щодо еволюції та структури деяких активів або деяких елементів доходів та витрат [8].

Фінансові установи аналізують як основний капітал, так і запаси матеріальних оборотних ресурсів. Вартісні характеристики основного капіталу розраховуються за даними рахунку капіталу як різниця між показниками валового нагромадження основного капіталу та його споживання. Валовим нагромадженням у цьому контексті вважається приріст нефінансових активів, які використовуються в процесі виробництва протягом тривалого періоду. Склад основного капіталу включає житлові та нежитлові будівлі, машини й устаткування, продуктивну худобу, багаторічні насадження, а також нематеріальні активи, що мають ознаки основних засобів [4].

Натомість споживання основного капіталу трактується як зниження його поточної вартості протягом звітного періоду внаслідок фізичного та

морального зносу або випадкових пошкоджень, що виникають під час експлуатації активів виробничою [4].

Висновки. Таким чином, сучасна бухгалтерсько-звітна система підприємства виступає ефективним комунікативним полем, яке задовольняє потреби зовнішніх користувачів шляхом системного, стандартизованого та прозорого розкриття інформації. Ця комунікативна функція забезпечується за рахунок міжнародної уніфікації звітності, впровадження цифрових технологій та регулярного оприлюднення фінансових і нефінансових показників, що підвищує довіру між підприємством і зовнішніми зацікавленими сторонами, сприяє прийняттю обґрунтованих економічних рішень та підтримує стійкий розвиток суб'єктів господарювання в умовах сучасної ринкової економіки.

Зовнішні користувачі бухгалтерсько-звітної інформації охоплюють широкий спектр зацікавлених сторін, серед яких ключове місце займають інвестори та власники підприємств, кредитори й банки, замовники (покупці), державні органи управління (податкові, статистичні та регулятивні установи), а також представники наукової спільноти.

Види бухгалтерсько-звітної інформації, які створюють основу для прийняття рішень зовнішніми користувачами, представлені фінансовою, податковою, статистичною, нефінансовою звітністю та аудиторськими висновками. Фінансова звітність виступає базовим інструментом оцінки фінансового стану та результативності діяльності суб'єкта господарювання. Податкова звітність слугує для контролю сплати податків, статистична — для державного управління та моніторингу економічних процесів, а нефінансова звітність дозволяє оцінювати соціальну й екологічну відповідальність підприємств. Аудиторські висновки забезпечують підтвердження достовірності та прозорості звітних даних.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 р. №996–XIV. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
2. Камінська Т.Г., Костенко О.М. Фінансова звітність: обліково-інформаційне обґрунтування гармонізації і використання. *Ефективна економіка*. 2017. №12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5984>
3. Коваленко С. Фінансова звітність малого підприємства 2024: строки та відповідальність. *Factor.academy*. 2024. URL: <https://factor.academy/blog/finansova-zvitnist-malogo-pidpriemstva-2024-stroki-ta-vidpovidalnist/>
4. Краєвський В.М. Облікові системи: еволюція та вектор розвитку. *Аграр Медіа Груп*. 2012. №1. С. 192.
5. Слісаренко, О. О., Вербицька В. І. Користувачі фінансової звітності та їх харак-

теристики. Сучасні напрямки розвитку економіки і менеджменту на підприємствах України : зб. матеріалів VI всеукр. наук.-практ. конф. здобувачів вищ. освіти та молодих вчених, 5 листоп. 2020 р. Харків: Харків. нац. автомоб.-дор. ун-т. 2020. С. 341–343. URL: <https://api.dspace.khadi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/b419c729-58b3-491e-b89f-8a8ad93302f8/content>

6. Яцко М.В. Особливості розкриття інформації для зовнішніх користувачів без фінансового інтересу через процес оприлюднення. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/1147/3/особливості%20розкриття%20інформації%20для%20зовнішніх%20користувачів%20без%20фінансового%20інтересу%20через%20процес%20оприлюднення.pdf>

7. Feleagă N., Malciu L. Politici și opțiuni contabile, Fair Accounting versus Bad Accounting. *Editura Economică*. 2002. №1. P. 23–33. URL: https://www.edecon.ro/carte/210/politici-si-optiuni-contabile-fair-accounting-versus-bad-accounting_niculae-feleaga_liliana-malcu/

8. Hlaciuc E., Mihalciuc C., Apetri A. Financial Communication Through The Financial Statements According to the International Accounting Settlements. *Annales Universitatis Apulensis Series Oeconomica*. 2008. №10 (1). P. 19. DOI: <https://doi.org/10.29302/oeconomica.2008.10.1.19>

9. Iacob C. Sistemul informațional contabil la nivelul firmei. *Editura Tribuna Economică*. 2000. №1. P. 227. URL: <https://cris.ase.md/bitstreams/e35dd792-6ec6-446b-9f36-fa6628d4dece/download>

10. Lezeu D.N. Analiza situațiilor financiare ale întreprinderii. *Editura Economică*. 2004. №1. P. 24. URL: https://www.edecon.ro/carte/1204/analiza-situatiilor-financiare-ale-intreprinderii_dorina-nicoleta-lezeu/

REFERENCES:

1. Закон України “Pro bukhhalterskyi oblik ta finansovu zvitnist v Ukraini” vid 16 lypnia 1999 r. №996–XIV [Law of Ukraine “On Accounting and Financial Reporting in Ukraine” of July 16, 1999, No. 996–XIV]. Available at: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14> [in Ukrainian].

2. Kaminska T.H., Kostenko O.M. (2017). Finansova zvitnist: oblikovo-informatsiine obgruntuvannia harmonizatsii i vykorystannia [Financial reporting: accounting and informational substantiation of harmonization and use]. *Efektivna ekonomika*, no. 12. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5984> [in Ukrainian].

3. Kovalenko S. (2024). Finansova zvitnist maloho pidpriemstva 2024: stroky ta vidpovidalnist [Financial

reporting of a small enterprise in 2024: deadlines and responsibility]. *Factor.academy*. Available at: <https://factor.academy/blog/finansova-zvitnist-malogo-pidpriemstva-2024-stroki-ta-vidpovidalnist/> [in Ukrainian].

4. Kraievskyi V.M. (2012). Oblikovi systemy: evoliutsiia ta vektor rozvytku [Accounting systems: evolution and development vector]. *Ahrar Media Hrupa*, no. 1, pp. 192 [in Ukrainian].

5. Slisarenko, O. O., Verbytska V. I. (2020). Korystuvachi finansovoi zvitnosti ta yikh kharakterystyky [Users of financial statements and their characteristics]. *Suchasni napriamky rozvytku ekonomiky imenedzhmentu na pidpriemstvakh Ukrainy* : zb. materialiv VI vseukr. nauk.-prakt. konf. zdobuvachiv vyshch. osvity ta molodykh vchenykh (November 5, 2020). Kharkiv: Kharkiv. nats. avtomob.-dor. un-t, pp. 341–343. Available at: <https://api.dspace.khadi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/b419c729-58b3-491e-b89f-8a8ad93302f8/content> [in Ukrainian].

6. Yatsko M.V. Osoblyvosti rozkryttia informatsii dlia zovnishnikh korystuvachiv bez finansovoho interesu cherez protses opriyudnennia [Features of disclosure of information for external users without financial interest through the process of publication]. Available at: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/1147/3/особливості%20розкриття%20інформації%20для%20зовнішніх%20користувачів%20без%20фінансового%20інтересу%20через%20процес%20оприлюднення.pdf> [in Ukrainian].

7. Feleagă N., Malciu L. (2002). Politici și opțiuni contabile, Fair Accounting versus Bad Accounting. *Editura Economică*, no. 1, pp. 23–33. Available at: https://www.edecon.ro/carte/210/politici-si-optiuni-contabile-fair-accounting-versus-bad-accounting_niculae-feleaga_liliana-malcu/

8. Hlaciuc E., Mihalciuc C., Apetri A. (2008). Financial communication through the financial statements according to the international accounting settlements. *Annales Universitatis Apulensis Series Oeconomica*, no. 10 (1), p. 19. DOI: <https://doi.org/10.29302/oeconomica.2008.10.1.19>

9. Iacob C. (2000). Sistemul informațional contabil la nivelul firmei. *Editura Tribuna Economică*, no. 1, p. 227. Available at: <https://cris.ase.md/bitstreams/e35dd792-6ec6-446b-9f36-fa6628d4dece/download>

10. Lezeu D.N. (2004). Analiza situațiilor financiare ale întreprinderii. *Editura Economică*, no. 1, p. 24. Available at: https://www.edecon.ro/carte/1204/analiza-situatiilor-financiare-ale-intreprinderii_dorina-nicoleta-lezeu/